

ÚVODNÍ SLOVO

Ve dnech 23. až 25. září 2010 se v Profesním domě na Malostranském náměstí v Praze, v jedné z historických budov Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy, konala celostátní konference *Jak připravit učitele matematiky*. Organizovala ji Katedra didaktiky matematiky MFF UK.¹

Konference byla určena pracovníkům fakult připravujících učitele matematiky, středoškolským učitelům matematiky, doktorandům a studentům vyšších ročníků, kteří se připravují na učitelskou profesi s aprobační matematikou pro třetí stupeň (a chtějí ji opravdu vykonávat), pracovníkům různých výzkumných institucí a všem zájemcům o problematiku vzdělávání a vzdělanosti. Zúčastnilo se jí přes 70 učitelů středních a vysokých škol, z nichž se mnozí aktivně zapojili do rozsáhlé a zajímavé diskuse.

Cílem konferenčního setkání bylo vyjádřit se k současnému stavu přípravy učitelů matematiky, získat relevantní informace od ředitelů a učitelů středních škol, zaměřit se na budování pozitivního vztahu k matematice, přírodovědě a technice, a upozornit na nutnost posílení motivace k učitelství těchto předmětů.

Součástí konference byla výstavka učebnic, učebních textů a dalších publikací, softwarových produktů, učebních pomůcek, bakalářských a diplomových prací studentů učitelství obhájených na KDM MFF UK, a prodejní výstava publikací nakladatelství Matfyzpress a Prometheus.

Účastníci dostali CD s většinou konferenčních příspěvků a s řadou dalších textů a materiálů. Druhé, rozšířené vydání tohoto CD získali všichni účastníci 12. setkání učitelů matematiky všech typů a stupňů škol, které se konalo 4. až 6. listopadu 2010 v Srní. Pro zájemce je CD k dispozici na webových stránkách Katedry didaktiky matematiky MFF UK na adrese

<http://www.karlin.mff.cuni.cz/katedry/kdm/konference>.

¹ Programový výbor: Jindřich Bečvář, Martina Bečvářová, Leo Boček, Adolf Karger, Oldřich Odvárko, Jarmila Robová (všichni KDM), Dag Hrubý (Gymnázium Jevíčko), František Kopecký (Gymnázium Jana Nerudy, Praha, Hellichova ul.), Aleš Trojánek (Gymnázium Velké Meziříčí).

Organizační výbor: Antonín Slavík, Alena Blažková, Zdeněk Halas, Jana Hromadová, Pavla Pavlíková, Alena Šarounová (všichni KDM), Vlasta Moravcová, Luboš Moravec, Karel Pazourek, Petra Surynková, Dana Trkovská (doktorandi KDM).

Dále účastníci obdrželi nejnovější svazek edice Dějiny matematiky *Nástin vzdělávání v matematice (a také školy) v českých zemích do roku 1918* (J. Mikulčák, Katedra didaktiky matematiky, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy, Matfyzpress, Praha, 2010, 312 stran) a jeden svazek podle vlastního výběru,² propagační a informační materiály MFF UK a nakladatelství Matfyzpress a katalog nakladatelství Prometheus.

Tento sborník předkládá téměř všechny příspěvky přednesené na konferenci *Jak připravit učitele matematiky* a celou řadu dalších textů. Program konference je uveden na stranách 8 až 9; následují konferenční příspěvky a další texty vztahující se k problematice vzdělávání a výchovy budoucích učitelů.

Děkuji na tomto místě programovému a organizačnímu výboru za přípravu konference, řečníkům za přednesení příspěvků a dodání písemné verze jejich příspěvků a dalším autorům za svolení publikovat jejich texty. Můj dík patří i doc. RNDr. Martině Bečvářové, Ph.D., a RNDr. Antonínu Slavíkovi, Ph.D., za ediční práce, Mgr. Luboši Moravcovi za výrobu CD a Mgr. Daně Trkovské a RNDr. Aleši Trojánkovi za pečlivé recenze.

JINDŘICH BEČVÁŘ

² Na adrese <http://www.fd.cvut.cz/personal/becvamar/Edice/Edice.htm> lze najít přehled dosud vyšlých svazků edice. Viz též článek na stranách 325 až 334 tohoto sborníku.

OBSAH

Úvodní slovo	3
Obsah	5
Program konference	8

Konferenční příspěvky

R. Zahradník: Proč přírodovědec ctí a obdivuje matematiku (a jak obracet nevěrce na víru)	13
J. Bečvář: Stručně o současném stavu učitelství (nejen matematiky)	17
M. Bečvářová: Matematický proseminář	29
Z. Halas: Matematická část učitelského studia	35
O. Odvárko: O koncepci didaktických disciplín v učitelském studiu na MFF UK	39
Š. Voráčová: Geometrie užitečná i krásná (Upoutávka na knihu Atlas Geometrie)	44
A. Slavík: Mathematica na MFF UK	55
J. Hromadová: Výuka deskriptivní geometrie v učitelském studiu na MFF UK	57
A. Šarounová: O čem (také) vypovídají bakalářské a diplomové práce	61
J. Robová: Webová podpora výuky matematiky na střední škole	65
J. Bečvář: Rigorózní řízení a doktorské studium pro učitele matematiky ...	73
H. Kommová: Pohled učitele s praxí na vzdělávání budoucích učitelů	79
E. Davidová: Učitelem matematiky včera, dnes – a zítra?	85
F. Kopecký: Jak připravit učitele matematiky	90
D. Hrubý: Učit matematiku je radost	94
V. Blažek: Středoškolská fyzika a matematika v ohrožení?	97
N. Stehlíková: Nové výzvy pro učitele matematiky díky rozvoji prostředků ICT	100
E. Fuchs: O výchově učitelů v Čechách (a samozřejmě i na Moravě)	103

P. Eisenmann: Strukturování učitelského studia matematiky (klady a zápory)	111
J. Švrček, J. Molnár: Příprava učitelů matematiky na PřF UP v Olomouci	112
V. Bálint: Platí ešte, že dobrá práca chce čas?	116
D. Hrubý: Kam směřuje české školství?	120
P. Surynková: Počítačové modelování	127
E. Calda: Z mého (pedagogického) života	140
P. Piňha: Archa matematiky ve vírech liberalistické relativizace (O úloze matematiků v současné krizi našeho školství)	144

Další příspěvky

V. Bálint: Pár slov o reforme školstva	151
J. Bečvář: Matematika, vzdělanost a vzdělávání	158
J. Bečvář: Co má znát a umět pedagog [CMZUP]	173
J. Bečvář: A přece se točí! Ale naopak! aneb Ať žije přírodovědné vzdělání!	179
J. Bečvář: Sloučíme fyziku s chemií?	182
J. Bečvář: K čemu mi to bude? aneb Milý Pepíčku	185
E. Calda: O humanizaci vzdělávání a školské matematiky	191
E. Calda: Co musí (?) obsahovat učebnice	194
E. Calda: Byl Euklides finančně gramotný?	196
V. Čížek: Vokovické Sorbonny	199
V. Dlab: Výchova budoucích učitelů matematiky. Předstírání k nápravě nepomůže: Učitelé se tváří, že vyučují, a studenti, že studují ...	202
V. Dlab: Několik řádků k zamýšlení: Je na čase přistoupit k činům!	206
J. Keller: Deset důvodů, proč nezavádět školné	208
P. Kuka: Klíčové kompetence	214
F. Kuřina: Řešení úloh a matematická kultura	216
O. Odvárko: Učebnice, žák a učitel	234

L. Pátý: Vzdělanost a vzdělávání	238
P. Piřha: Velká iluze českého školství	240
P. Piřha: Devatero upozornění	249
P. Piřha: Otevřený dopis	251
J. Robová: Přírodní vědy a matematika na středních školách	254
A. Šarounová: Kde končí cesta ústupků	256
A. Šarounová: O myších a školách	259
S. Štech: Profese učitele	262
S. Štech: Profesionalita učitele v neoliberální době (Esej o paradoxní situaci učitelství)	271
S. Štech: Zřetel k učivu a problém dvou modelů kurikula	284
S. Štech: Edukace založená na důkazech (Magická víra v pedagogickou účinnost?)	297
A. Trojánek: Poznámky k systému profesního růstu učitelů	304
A. Trojánek: Poznámky ke státním maturitám	307

Čtēte

J. Bečvář: Teorie nevzdělanosti	311
N. Klevisová: Nechte lidi dělat, co chtějí (rozhovor s K. P. Liessmannem)	316
J. Bečvář: Edice Dějiny matematiky	325